

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

284 WET van 13 juni 1963, houdende nieuwe regelen betreffende de verlening van bijstand door de overheid (*Algemene Bijstandswet*).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is nieuwe regelen te stellen betreffende de verlening van bijstand door de overheid ter voorziening in de noodzakelijke kosten van het bestaan;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

De bijstand

§ 1. *Algemene bepalingen*

Artikel 1. 1. Aan iedere Nederlander, die hier te lande in zodanige omstandigheden verkeert of dreigt te geraken, dat hij niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, wordt bijstand verleend door burgemeester en wethouders.

2. De bijstand wordt afgestemd op de omstandigheden en mogelijkheden van persoon en gezin, alsmede op het betoonde besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Hij is erop gericht de persoon zo mogelijk in staat te stellen zelfstandig in zijn bestaan te voorzien.

3. Wij bepalen bij algemene maatregel van bestuur tot welk bedrag ten minste moet zijn voorzien in bepaalde noodzakelijke kosten van het bestaan.

Artikel 2. 1. Burgemeester en wethouders doen zo nodig aan de persoon, bedoeld bij artikel 1, voorlichting verlenen ten aanzien van de mogelijkheden van dienstverlening.

2. Desgewenst doen zij hem bemiddeling verlenen tot het verkrijgen van dienstverlening door kerkelijke of particuliere instellingen of personen, dan wel door de overheid.

3. Daarbij wordt zoveel mogelijk overeenkomstig zijn redelijke wensen gehandeld.

Artikel 3. 1. Aan de bijstand worden voorwaarden verbonden, welke strekken tot inschakeling in de arbeid, tenzij zich redenen van medische, sociale of andere aard hiertegen verzetten.

2. Overigens kunnen aan de bijstand slechts voorwaarden worden verbonden die verband houden met aard en doel van een bepaalde vorm van bijstand, dan wel strekken tot zijn vermindering of beëindiging anders dan door het instellen van een vordering tot onderhoud als bedoeld bij het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek.

3. De voorwaarden mogen de staatkundige vrijheid, noch de vrijheid van godsdienst of levensovertuiging beperken.

4. Indien een voorwaarde niet is nagekomen, kunnen burgemeester en wethouders de bijstand beëindigen of in afwijking van artikel 1 vaststellen. Bij daarna herhaalde aanvraag kan de bijstand worden geweigerd of in afwijking van artikel 1 vastgesteld.

Artikel 4. Bijstand in de behoefte aan bedrijfskapitaal en aan duurzame gebruiksgoederen kan worden verleend in de vorm van geldlening of borgtocht.

Artikel 5. 1. Aan echtelieden, aan echtelieden met hun minderjarige kinderen, aan een man met zijn minderjarige kinderen of aan een vrouw met haar minderjarige kinderen, wordt de bijstand als gezinsbijstand verleend.

2. Met minderjarige kinderen van de echtelieden worden gelijkgesteld die van één van hen.

3. Bij het verlenen van gezinsbijstand wordt rekening gehouden met de wettelijke aanspraken op onderhoud of vruchtgenot bestaande tussen de betrokken personen.

Artikel 6. Van het bepaalde in het voorgaande artikel kan ten aanzien van één of meer der aldaar genoemde personen worden afgeweken, indien zulks gelet op alle omstandigheden wenselijk is.

Artikel 7. 1. Bij de beoordeling van de mate waarin een persoon of gezin beschikt over middelen, worden in allen gevalle buiten beschouwing gelaten:

a. het voor opleiding of bedrijf bestemde vermogen, mits voldoende waarborgen bestaan dat het vermogen voor deze bestemming zal worden aangewend en de bestemming zelve, gelet op alle omstandigheden, verantwoord moet worden geacht;

b. een bescheiden vermogen dat geen bepaalde bestemming of een andere dan de onder a bedoelde bestemming heeft;

c. een redelijk deel van het inkomen uit arbeid van een minderjarig kind, behalve ten aanzien van aan dit kind afzonderlijk te verlenen bijstand.

2. Charitatieve uitkeringen van kerkelijke of particuliere instellingen en van personen worden slechts in aanmerking genomen voor zover zij leiden tot een zodanige verbetering van de levensomstandigheden, dat het uit een oogpunt van verlening van bijstand onaanvaardbaar zou zijn ze buiten beschouwing te laten.

3. Een uitkering door een meerderjarig persoon, anders dan ingevolge rechterlijke uitspraak gegeven aan zijn ouder, schoonouder, meerderjarig kind of behuwdkind, wordt slechts in zoverre in aanmerking genomen als na voorafgaand overleg met de beide personen, althans na behoorlijke oproeping van hen, wordt bepaald.

§ 2. *Bijzondere bepalingen betreffende verblijf in inrichtingen*

Artikel 8. Bij verblijf van een persoon ter verpleging of verzorging in een daartoe bestemde inrichting blijft artikel 5 te zijnen aanzien buiten toepassing.

Artikel 9. Bij de bepaling van de bijstand wordt binnen redelijke grenzen rekening gehouden met kosten, die een uitvloeisel zijn van voorkeur voor een bepaalde inrichting op godsdienstige of andere te eerbiedigen gronden.

Artikel 10. 1. Zonder onderzoek naar de omstandigheden, bedoeld bij de voorgaande artikelen dezer wet, wordt desgevraagd terstond bijstand verleend tot de volgende bedragen:

a. de kosten van verblijf in een psychiatrische inrichting, berekend naar het tarief der laagste klasse;

b. de kosten van verblijf in een andere inrichting, voor zover het niet terstond verlenen zou kunnen leiden tot een schadelijke onderbreking van het verblijf of een onverantwoord uitstel van de opnemings.

2. Onder de kosten van verblijf worden die van overbrenging begrepen.

3. Onder een psychiatrische inrichting wordt verstaan een gesticht, inrichting of woning als bedoeld bij de artikelen 7 en 35a der wet van 27 april 1884, Stb. 96, tot regeling van het Staatstoezicht op krankzinnigen, of door Ons aangewezen krachtens artikel 7 van die wet.

§ 3. *Bijzondere bepalingen betreffende regelen ten aanzien van groepen van personen*

Artikel 11. 1. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur ten aanzien van personen, die tot een daarbij aangewezen groep behoren, nadere regelen stellen ter bepaling van hetgeen in de voorgaande paragrafen is overgelaten aan het oordeel van burgemeester en wethouders.

2. De voordrachten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van maatregelen als bij het voorgaande lid bedoeld, worden Ons gedaan door Onze Minister van Maatschappelijk Werk en Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid tezamen. Ingeval de inhoud in overwegende mate betrekking heeft op voorzieningen in verband met de arbeid, worden de voordrachten Ons gedaan door Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en Onze Minister van Maatschappelijk Werk tezamen.

Artikel 12. 1. De gemeenteraad kan bij verordening ten aanzien van personen, die tot een daarbij aangewezen groep behoren, nadere regelen stellen ter bepaling van hetgeen in de voorgaande paragrafen is overgelaten aan het oordeel van burgemeester en wethouders.

2. De verordening behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten.

3. De artikelen 230, 231, 232 en 235 der gemeentewet zijn van toepassing.

4. Burgemeester en wethouders kondigen de verordening af binnen 14 dagen na de dag waarop het besluit tot goedkeuring is ontvangen, dan wel de verordening ingevolge het derde lid in verband met artikel 231 der gemeentewet, geacht wordt te zijn goedgekeurd. De artikelen 199, 203 en 205 der gemeentewet zijn van toepassing.

Artikel 13. Een regeling als bedoeld bij artikel 11 of artikel 12 staat niet in de weg aan de verlening van verdere bijstand aan tot de groep behorende personen, indien daartoe termen aanwezig zijn.

HOOFDSTUK II

De verlening van de bijstand

§ 1. *De gemeente van bijstand*

Artikel 14. Bijstand aan een persoon wordt verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente waar hij zich bevindt.

Artikel 15. Gezinsbijstand wordt verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de man of vader zich bevindt. Ontbreekt hij of heeft de gezinsbijstand niet mede op hem betrekking, dan wordt de bijstand verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente waar de moeder zich bevindt.

Artikel 16. 1. Burgemeester en wethouders bepalen op een daartoe strekkend verzoek, dat een persoon die zich tijdelijk buiten hun gemeente zal bevinden, met betrekking tot de verlening van bijstand geacht wordt zich in hun gemeente te bevinden en thuis te behoren.

2. Zij doen daarvan mededeling aan verzoeker en aan burgemeester en wethouders der gemeente waar de persoon zich tijdelijk zal bevinden.

3. Een verzoek als bedoeld bij het eerste lid wordt voor de toepassing van deze wet aangemerkt als een aanvraag om bijstand.

Artikel 17. Verlenen burgemeester en wethouders bijstand met het oog op verblijf van een persoon in een andere gemeente, dan wordt betroukkene met betrekking tot de voortzetting van de bijstand telkens geacht zich te bevinden en thuis te behoren in hun gemeente.

Artikel 18. 1. Bijstand als bedoeld bij § 2 van het voorgaande hoofdstuk wordt verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de persoon laatstelijk vóór het verblijf in de inrichting thuisbehoorde.

2. Indien de persoon gedurende drie jaar vóór dat verblijf niet in enige gemeente thuisbehoord heeft, wordt de bijstand verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de inrichting zich bevindt.

3. Onder het thuisbehoren in een gemeente is niet begrepen het verblijf in een inrichting ter plaatse.

4. De termijn van drie jaar, bedoeld bij het tweede lid, wordt door verblijf in inrichtingen geschorst.

Artikel 19. Bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld bij artikel 11 kunnen Wij bepalen, dat de bijstand wordt verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente waar de inrichting zich bevindt.

Artikel 20. In afwachting van de toepassing van een der artikelen 15, 18 en 19 wordt de bijstand, zo nodig met toepassing van artikel 6, verleend door burgemeester en wethouders van de gemeente waar de persoon zich bevindt.

Artikel 21. Waar in deze paragraaf wordt gesproken van de gemeente waar men zich bevindt, wordt daaronder verstaan de gemeente waar men zich zal bevinden ten tijde van het genieten van de bijstand.

§ 2. *De aanvraag*

Artikel 22. 1. De bijstand wordt op schriftelijke aanvraag of ambtshalve toegekend.

2. Een mondelinge aanvraag wordt ten behoeve van de aanvrager op schrift gesteld. Ondertekent hij deze aanvraag niet, dan wordt de reden daarvan vermeld.

Artikel 23. De aanvraag kan reeds worden ingediend binnen een redelijke termijn vóór het tijdstip of tijdvak waarop zij betrekking heeft.

Artikel 24. Op elke aanvraag wordt de dag van ontvangst aangetekend.

Artikel 25. De aanvraag wordt geacht te zijn gericht tot burgemeester en wethouders van de gemeente waar zij is ingekomen. Zijn dezen van oordeel, dat de aanvraag had moeten zijn gericht tot burgemeester en wethouders van een andere gemeente, dan zenden zij haar door met een begeleidende brief, waarin de gronden voor dit oordeel worden medegedeeld.

Artikel 26. Indien het college van burgemeester en wethouders, aan hetwelk de aanvraag ingevolge het voorgaande artikel is toegezonden, zich evenmin geroepen acht, draagt het zorg voor onverwijld doorzending aan Onze Minister van Maatschappelijk Werk. Deze stelt zich door tussenkomst van gedeputeerde staten in verbinding met de colleges van burgemeester en wethouders, welke voor kennisgeving van de aanvraag in aanmerking lijken te komen.

Artikel 27. Zo nodig beslissen Wij, gedeputeerde staten gehoord, het geschil betreffende de bevoegdheid.

Artikel 28. Van een doorzending, als bedoeld bij de artikelen 25 en 26, of een beslissing ingevolge artikel 27 wordt de aanvrager onverwijld schriftelijk op de hoogte gesteld.

§ 3. *De procedure*

Artikel 29. 1. De gemeenteraad stelt voorschriften vast betreffende de behandeling van aanvragen om bijstand.

2. Ten aanzien van die voorschriften zijn de artikelen 198—205 van de gemeentewet van toepassing.

Artikel 30. Het onderzoek dat aan een beslissing inzake de verlening van bijstand voorafgaat, strekt zich niet verder uit dan tot datgene, wat van belang is voor de verlening van bijstand.

Artikel 31. Alvorens voorwaarden worden gesteld, welke strekken tot inschakeling in de arbeid, wordt het orgaan der openbare arbeidsbemiddeling terzake gehoord.

Artikel 32. Bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld bij artikel 11 kunnen regelen worden gegeven ter zake van instelling en samenstelling van commissies, die bij het nemen van sommige of alle beslissingen omtrent de verlening van bijstand ingevolge die maatregel moeten worden gehoord.

Artikel 33. 1. De beschikking op de aanvraag wordt de aanvrager schriftelijk medegedeeld.

2. Luidt zij anders dan overeenkomstig zijn verzoek, dan wordt zij met redenen omkleed.

HOOFDSTUK III

Voorzieningen tegen de beschikking

§ 1. Het bezwaarschrift

Artikel 34. Binnen een maand nadat de aanvrager kennis heeft kunnen nemen van een beschikking inzake de verlening van bijstand, kan hij een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders.

Artikel 35. Indien een beschikking meer dan een maand uitblijft, kan de aanvrager binnen de tweede maand een bezwaarschrift bij burgemeester en wethouders indienen. Ingeval doorzending van de aanvraag heeft plaatsgevonden, lopen de termijnen vanaf de datum der bij artikel 28 bedoelde mededeling. Zo nodig wordt ook het bezwaarschrift onverwijld doorgezonden.

Artikel 36. Binnen een maand, nadat een persoon kennis heeft kunnen nemen van het verrichten of nalaten van een handeling, welke strekt tot uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders betreffende hem verleende bijstand, kan hij bij hen een bezwaarschrift indienen.

Artikel 37. Met betrekking tot gezinsbijstand komt de in voorgaand artikel bedoelde bevoegdheid toe aan de man of de vader. Ontbreekt hij of heeft de gezinsbijstand niet mede op hem betrekking, dan komt de bevoegdheid toe aan de moeder.

Artikel 38. 1. De gemeenteraad stelt voorschriften vast betreffende de behandeling van bezwaarschriften.

2. Ten aanzien van die voorschriften zijn de artikelen 198—205 der gemeentewet van toepassing.

Artikel 39. Bij de behandeling van bezwaarschriften vinden de artikelen 30—32 overeenkomstige toepassing.

Artikel 40. De beschikking van burgemeester en wethouders op het bezwaarschrift wordt, schriftelijk en met redenen omkleed, medegedeeld aan de indiener.

§ 2. Het beroep

Artikel 41. Binnen een maand na de datum van verzending van de mededeling, bedoeld bij artikel 40, kan de aldaar bedoelde persoon schriftelijk in beroep komen bij gedeputeerde staten. Indien binnen een maand na de indiening van het bezwaarschrift een zodanige mededeling niet ontvangen is, kan binnen de tweede maand beroep worden ingesteld.

Artikel 42. Geen beroep kan worden ingesteld terzake van de toepassing van de artikelen 14—21.

Artikel 43. Binnen een maand na de datum van verzending van de uitspraak van gedeputeerde staten kunnen burgemeester en wethouders en de bij artikel 41 bedoelde persoon daartegen schriftelijk bij Ons in beroep komen.

Artikel 44. De uitspraak van gedeputeerde staten kan, indien zij met de wet of het algemeen belang strijdt, door Ons worden geschorst of vernietigd.

§ 3. De voorlopige voorziening

Artikel 45. 1. In de gevallen waarin bijstand onverwijld moet worden verleend, kan de voorzitter van gedeputeerde staten beslissen, dat door burgemeester en wethouders, bedoeld bij de artikelen 14 en 20, een bepaalde bijstand moet worden verleend.

2. Een verzoek om een beslissing als bedoeld bij het vorige lid wordt tevens behandeld als bezwaarschrift, indien de voorzitter van gedeputeerde staten beslist heeft, dat een bepaalde bijstand moet worden verleend. De voorzitter zendt daartoe in dat geval onverwijld een afschrift van het verzoek aan burgemeester en wethouders.

Artikel 46. De beslissing van de voorzitter van gedeputeerde staten vervalt, zodra de beslissing van burgemeester en wethouders over de verlening van de bijstand onherroepelijk is geworden of gedeputeerde staten in beroep hebben beslist.

HOOFDSTUK IV

De kosten

§ 1. Algemene bepaling

Artikel 47. De bijstand wordt verleend ten laste van de gemeente, welker burgemeester en wethouders hem hebben toegekend.

§ 2. Vergoeding

Artikel 48. Het Rijk geeft een vergoeding in kosten van bijstand, verleend ingevolge een algemene maatregel van bestuur, bedoeld bij artikel 11. Deze vergoeding wordt bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld op een bepaald percentage van die kosten, in diër voege, dat het totale bedrag, door de gemeenten ten koste gelegd aan de daarbij geregelde bijstand, ten tijde van de invoering van die maatregel niet stijgt. Wij kunnen het vastgestelde percentage niet verlagen.

Artikel 49. Het Rijk vergoedt aan de gemeente de kosten van bijstand, verleend ingevolge de artikelen 18, tweede lid, en 19.

Artikel 50. De vergoeding in en van de kosten van bijstand, bedoeld bij de voorgaande twee artikelen, wordt alleen verleend voor zover de inrichting van de administratie van die bijstand voldoet aan de regelen daarvoor gesteld door Onze Minister van Maatschappelijk Werk, en desgevraagd daarvan inzage wordt gegeven aan de door hem aangewezen ambtenaren.

Artikel 51. 1. Kosten van bijstand, verleend ingevolge een der artikelen 20 en 45, worden vergoed door de gemeente welke taak is waargenomen. Dit geschiedt slechts voor zover de bijstand niet tot een overmatig bedrag en niet nodeloos buiten weten van genoemde gemeente is verleend.

2. Indien burgemeester en wethouders van een gemeente niet binnen een termijn van een maand, nadat een aanvraag om bijstand hen bereikt heeft, overgaan tot doorzending als bedoeld bij artikel 25 of artikel 26, blijven de bij het eerste lid bedoelde kosten van de afloop van deze termijn af voor rekening van deze gemeente.

Artikel 52. Indien een gemeente, althans een tot haar bestuur of dienst behorend persoon, enige invloed uitoefent tot het doen vertrekken van enig persoon uit haar grondgebied, en een andere gemeente binnen een jaar na dit vertrek genoopt

wordt tot het maken van kosten van bijstand, vergoedt eerstgenoemde gemeente deze kosten over een redelijke termijn.

Artikel 53. De voorgaande twee artikelen blijven buiten toepassing, voor zover de gemeenten ter zake onderling een andere regeling zijn overeengekomen, of voor zover artikel 49 toepassing vindt.

Artikel 54. Wij beslissen, gedeputeerde staten gehoord, geschillen omtrent de toepassing van de artikelen 48—53.

§ 3. Verhaal

Artikel 55. De gemeente kan de kosten van bijstand verhalen:

a. op de nalatenschap van de betrokken persoon, behoudens indien dit een klaarblijkelijke hardheid zou betekenen ten aanzien van de langstlevende echtgenoot of het kind, dat ten tijde van het overlijden bij de overledene inwoonde;

b. tot de grens van zijn onderhoudsplicht op degene die deze plicht tegenover zijn echtgenoot of zijn minderjarig kind niet of niet behoorlijk nakomt en op het minderjarig kind dat zijn onderhoudsplicht tegenover zijn ouder niet of niet behoorlijk nakomt;

c. op de vruchten van het vermogen van het minderjarig kind, voor zover met het vruchtgenot van dat vermogen bij het verlenen van de bijstand geen rekening is gehouden;

d. tot de grens van zijn onderhoudsplicht op degene die tot onderhoud verplicht is, hetzij

1°. op grond van een echtscheiding,

2°. na ontbinding van zijn huwelijk na scheiding van tafel en bed, op grond van een vonnis of voorwaarden als bedoeld bij artikel 261 in verband met artikel 280 of 292 van het Burgerlijk Wetboek,

3°. op grond van een vonnis als bedoeld bij een der artikelen 344c en 344d van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 56. 1. Indien toepassing is gegeven aan een der artikelen 6 en 8, kan het verschil tussen de verleende bijstand en de bijstand welke zonder die toepassing als gezinsbijstand zou zijn verleend, worden verhaald op de bij artikel 5 bedoelde personen, naar de mate waarin met hun middelen bij de verlening van gezinsbijstand rekening zou zijn gehouden.

2. Indien toepassing is gegeven aan artikel 10, kan het verschil tussen de verleende bijstand en de bijstand welke zou zijn verleend, indien rekening was gehouden met de middelen waarover de betrokken persoon beschikt, op hem worden verhaald.

Artikel 57. Bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld bij artikel 11, kunnen Wij bepalen dat de kosten van bijstand, verleend ingevolge die maatregel, niet worden verhaald op de voet van de artikelen 55 en 56.

Artikel 58. Op de betrokkene zelf kunnen worden verhaald:

a. kosten van bijstand, verleend op grond van zijnerzijds verstrekte onjuiste of onvolledige inlichtingen;

b. kosten van bijstand, verleend op een voorwaarde, voor zover deze niet vervuld is;

c. kosten van bijstand, verleend op grond van omstandigheden, te wijten aan het feit dat de betrokken persoon blijf heeft gegeven van een ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan.

Artikel 59. Kosten van bijstand, verleend over een bepaalde periode, kunnen op de betrokkene worden verhaald tot het bedrag van de inkomsten welke hij met betrekking tot die periode later blijkt te genieten.

Artikel 60. Indien het Rijk of een gemeente kosten van bijstand heeft vergoed ingevolge de voorgaande paragraaf, wordt het Rijk of de gemeente gesubrogeerd in het recht van verhaal.

Artikel 61. Besluiten terzake van verhaal in rechte door de gemeente worden genomen door burgemeester en wethouders. Deze besluiten zijn niet aan de goedkeuring van gedeputeerde staten onderworpen.

Artikel 62. 1. Verhaal in rechte van kosten van bijstand geschiedt uit kracht van een rechterlijke beschikking.

2. Bevoegde rechter is de kantonrechter van de woonplaats van hem op wie verhaal wordt uitgeoefend of, geschiedt dit op meerderen, van de woonplaats van een hunner; bij verhaal op een nalatenschap de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de nalatenschap is opge gevallen. Ontbreekt zodanige woonplaats binnen Nederland, dan is bevoegd de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied het verhalend lichaam is gevestigd.

Artikel 63. 1. De rechtsvordering tot verhaal wordt ingesteld bij verzoekschrift.

2. De kantonrechter roept ten verhoore op:

a. het verhalend lichaam;

b. hem op wie verhaal wordt uitgeoefend; bij verhaal op een nalatenschap de gezamenlijke erfgenamen; ten aanzien van de oproeping van de erfgenamen is artikel 4, aanhef en onder 6°, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van overeenkomstige toepassing;

c. indien verhaal wordt uitgeoefend op een onderhoudsplichtige, ook hem die bijstand geniet, tenzij zulks de rechter onnodig of ongewenst voorkomt.

3. Bij de oproepingen, uitgezonderd de oproeping van de verzoeker, wordt een afschrift van het verzoek gevoegd.

Artikel 64. 1. Indien het verhaal gemaakte kosten betreft, stelt de kantonrechter het bedrag vast dat, tot een aangegeven totaal, geregeld aan het verhalend lichaam zal worden voldaan. Hij kan een bedrag vaststellen dat terstond door het verhalend lichaam kan worden ingevorderd.

2. Indien het verhaal nog te maken kosten betreft, stelt de kantonrechter het bedrag vast, dat geregeld zal worden betaald. Termijnen van betaling door een onderhoudsplichtige verschijnen slechts zolang de bijstandverlening voortduurt.

3. Indien het verhaal zowel reeds gemaakte als nog te maken kosten betreft, stelt de kantonrechter twee bedragen vast overeenkomstig het eerste en het tweede lid.

4. Indien verhaald wordt op gelden die derden aan hem op wie verhaal wordt uitgeoefend verschuldigd zijn of worden, bepaalt de kantonrechter dat deze schuldenaren hiervan een bedrag ineens dan wel geregeld tot een aangegeven bedrag of tot aangegeven bedragen zullen uitkeren aan het verhalend lichaam.

Artikel 65. De beschikkingen betreffende periodieke betalingen kunnen door de rechter, bedoeld bij artikel 62, tweede lid, op schriftelijk verzoek van het verhalend lichaam of van degene op wie verhaal wordt uitgeoefend, op grond van veranderde omstandigheden worden gewijzigd. Het tweede en derde lid van artikel 63 zijn van toepassing.

Artikel 66. 1. Van alle beschikkingen van de kantonrechter, tenzij deze betreffen verhaal van reeds gemaakte kosten van niet meer dan f 200,—, staat beroep bij de arrondissementsrechtbank open binnen vier weken na de dag van verzending van het schrijven, bedoeld bij het eerste lid van artikel 67. Het tweede en derde lid van artikel 63 zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Alle beschikkingen zijn uitvoerbaar bij voorraad en op de minuut.

3. De mogelijkheid, het bedrag en de wijze van betaling van de bijdragen worden beoordeeld volgens deze wet. Daarmede strijdige bepalingen in andere wetten blijven buiten toepassing.

Artikel 67. 1. Rechterlijke beschikkingen, ingevolge de artikelen 64, 65 en 66 genomen, worden door de griffier onverwijld bij aangetekend schrijven in afschrift toegezonden aan het verhalend lichaam en aan hem op wie verhaal wordt uitgeoefend; bij verhaal op een nalatenschap aan de erfgenamen; ten aanzien van de toezending aan de erfgenamen kan artikel 4, aanhef en onder 6°, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering overeenkomstige toepassing vinden.

2. Voor zover het verhalend lichaam uitkering verlangt van de schuldenaren, bedoeld bij artikel 64, vierde lid, doet het hun afschrift van de beschikking toekomen. Ieder afschrift gaat vergezeld van een kennisgeving betreffende het verlangde bedrag. Het verhalend lichaam kan in dit bedrag bij latere kennisgeving wijziging brengen en ook aan anderen dan aan wie aanvankelijk een afschrift was toegezonden, later nog afschriften met kennisgevingen doen toekomen.

3. Alle kennisgevingen geschieden schriftelijk en worden door hen tot wie zij gericht zijn, voor „gezien” getekend, aan het verhalend lichaam teruggezonden. Indien kennisgevingen niet binnen acht dagen na die der verzending, voor „gezien” getekend, zijn terugontvangen, worden zij herhaald bij deurwaardersexploot.

4. Door het voor „gezien” tekenen of de betekening van de kennisgeving is degene tot wie de kennisgeving gericht werd, verplicht van het door hem verschuldigde het in de kennisgeving vermelde bedrag aan het verhalend lichaam uit te keren. Uitbetalingen in strijd hiermede ontheffen niet van de verplichting tot uitkering.

5. Rechtsvorderingen tot uitkering op grond van het voorgaande lid behoren tot de kennisneming van de kantonrechter. De wijze van procederen is die in zaken, betrekkelijk tot een arbeidsovereenkomst.

Artikel 68. Het verhalend lichaam treedt voor het verhaal van de kosten, bedoeld bij deze paragraaf, in de rechten welke hij die bijstand geniet of genoten heeft, kan ontlene aan artikel 1638j van het Burgerlijk Wetboek. De wijze van procederen is die in zaken, betrekkelijk tot een arbeidsovereenkomst.

Artikel 69. 1. De vorderingen, uit deze paragraaf voortvloeiende, zijn bevoorrechte inschulden en nemen rang onmiddellijk na die, in artikel 1195 van het Burgerlijk Wetboek omschreven.

2. Indien de kosten op verschillende tijdstippen zijn gemaakt, heeft het verhaal van de eerstgemaakte kosten voorrang.

Artikel 70. De rechtsvordering tot verhaal vervalt na verloop van vijf jaar nadat de kosten gemaakt zijn.

Artikel 71. Het verhalend lichaam wordt, wat betreft zegel-, registratie- en griffierechten en de vergoeding voor de deurwaarder, met uitzondering van die voor het uitbrengen van exploitatie, geacht vergunning te hebben verkregen om kosteloos te procederen.

HOOFDSTUK V

Gemeentelijke organen

§ 1. Het college voor de verlening van bijstand

Artikel 72. 1. De gemeenteraad kan op voorstel van burgemeester en wethouders een college voor de verlening van bijstand instellen, waaraan bevoegdheden van burgemeester en wethouders ingevolge deze wet worden toegekend.

2. Hij regelt de samenstelling, alsmede de uitoefening van de bevoegdheden.

Artikel 73. Ten aanzien van de door de raad vastgestelde regels met betrekking tot een college voor de verlening van bij-

stand zijn de artikelen 198—205 der gemeentewet en het bepaalde in artikel 206 dier wet met betrekking tot het algemeen verkrijgbaar stellen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 74. 1. De voorschriften met betrekking tot de ingevolge artikel 72, eerste lid, toegekende bevoegdheden, de uitoefening van deze bevoegdheden en het toezicht daarop, zijn ten aanzien van de aan een college voor de verlening van bijstand toegekende bevoegdheden van overeenkomstige toepassing.

2. Onder de bij het eerste lid bedoelde voorschriften zijn niet begrepen die betreffende vergaderingen.

§ 2. De commissie van advies

Artikel 75. De gemeenteraad kan een commissie van advies instellen, waarvoor de bepalingen van de artikelen 76—81 zullen gelden.

Artikel 76. 1. De commissie van advies bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste vijftien leden.

2. Tenminste drievijfde van hun aantal wordt benoemd uit personen van wie een bijdrage tot de werkzaamheden van de commissie verwacht kan worden vanuit hun kennis van het werk der vak- en standsorganisaties, het maatschappelijk werk en de zorg voor de volksgezondheid, of van andere vormen van bevordering van het maatschappelijk welzijn.

3. De leden, bedoeld bij het voorgaande lid, mogen niet tevens voorzitter of lid zijn van het gemeentebestuur of van een college voor de verlening van bijstand, noch in dienst zijn der gemeente.

Artikel 77. De leden worden door de gemeenteraad benoemd voor de duur van vier jaren. In geval van tussentijdse vacature wordt een lid benoemd voor het resterende deel van dit tijdvak.

Artikel 78. De voorzitter wordt door de gemeenteraad aangewezen voor de duur van zijn ambtsperiode als lid.

Artikel 79. De commissie dient het gemeentebestuur en het college voor de verlening van bijstand, zo dit is ingesteld, zowel op verzoek als eigener beweging, van advies betreffende de algemene aspecten van de verlening van bijstand.

Artikel 80. De commissie wordt gehoord over de ontwerpen van gemeentelijke verordeningen als bedoeld bij deze wet, over de instelling of opheffing van een college voor de verlening van bijstand en over richtlijnen betreffende de verlening van bijstand.

Artikel 81. De gemeenteraad stelt nadere regelen betreffende de taak en werkwijze der commissie, en met name betreffende haar samenwerking met de commissies, bedoeld bij artikel 32.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 82. 1. Aan een Nederlander die zich buitenslands bevindt, kan bijstand worden verleend op de voet van hoofdstuk I. De bevoegdheden, bij dat hoofdstuk toegekend aan burgemeester en wethouders, worden uitgeoefend door Onze Minister van Maatschappelijk Werk.

2. De eerste en derde paragraaf van hoofdstuk IV vinden overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het rijk in de plaats der gemeente treedt.

Artikel 83. Een verplichting tot het verlenen van bijstand bestaat niet ten aanzien van een minderjarige, met betrekking tot wie een maatregel van justitiële kindbescherming is getroffen krachtens welke is voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan.

Artikel 84. 1. Aan een vreemdeling, die zich in Nederland bevindt, kan bijstand worden verleend op dezelfde voet, als ware hij een Nederlander.

2. De voorzieningen van hoofdstuk III staan echter slechts open voor vreemdelingen, aan wie zij bij verdrag zijn toegekend. Wordt aan een andere vreemdeling bijstand geweigerd in strijd met een in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel van behoorlijk bestuur, dan kunnen Wij beslissen, dat hem bijstand moet worden verleend.

Artikel 85. 1. De artikelen 12, 14, 16, 21, 75 en 76, voor zoveel betreft het gestelde onder *c* en *d*, alsmede de hoofdstukken III—V, VII en VIII der Armenwet (*Stb.* 1912, 165)¹⁾ vervallen. De artikelen 13, tweede lid, 17—19, 20—20octies, 22—27 en 74 dier wet zijn uitsluitend van toepassing op de instellingen van weldadigheid, bedoeld bij de artikelen 88, zesde lid, en 89, zevende lid, der Algemene Bijstandswet. De artikelen 8—11b der Armenwet zijn niet van toepassing op de kerkelijke instellingen van weldadigheid.

2. Artikel 2 der Armenwet wordt gelezen:

Deze wet onderscheidt:

a. instellingen als bedoeld bij artikel 88, zesde lid, der Algemene Bijstandswet;

b. instellingen ener kerkelijke gemeente, vanwege die kerkelijke gemeente geregeld en bestuurd;

c. instellingen, door bijzondere personen of bijzondere, niet kerkelijke, verenigingen of stichtingen geregeld en bestuurd;

d. instellingen als bedoeld bij artikel 89, zevende lid, der Algemene Bijstandswet.

3. De gehandhaafde artikelen van de Armenwet kunnen worden aangehaald als Rompwet Instellingen van weldadigheid.

4. Waar in andere wetten wordt gesproken van instellingen van weldadigheid als bedoeld bij de Armenwet, wordt daarvoor gelezen instellingen van weldadigheid als bedoeld bij de Rompwet Instellingen van weldadigheid.

Artikel 86. Op het tijdstip van het in werking treden van deze wet staken de burgerlijke en gemengde instellingen van weldadigheid de vervulling van de taak die ingevolge deze wet door burgemeester en wethouders zal worden vervuld.

Artikel 87. De na het in werking treden van de Armenwet opgerichte burgerlijke instellingen van weldadigheid, tot welker opheffing het gemeentebestuur bevoegd is, zijn opgeheven.

Artikel 88. 1. Binnen twee jaren na het in werking treden van deze wet bepaalt de gemeenteraad, na overleg met het bestuur van de burgerlijke instelling van weldadigheid, niet behorende tot die bedoeld bij artikel 87, of een deel en, zo ja, welk deel van het vermogen der instelling in verband met de overgang van de taak der bijstandverlening op burgemeester en wethouders, op de gemeente overgaat.

2. De gemeenteraad brengt daarbij tevens in de op de gemeente overgaande of ten laste van de instelling blijvende lasten waaronder de burgerlijke instelling van weldadigheid van derden bezittingen heeft verkregen, de wijzigingen aan die nodig zijn in verband met de overgang van de taak der bijstandverlening op burgemeester en wethouders.

3. Een besluit van de gemeenteraad als bedoeld bij het eerste lid is onderworpen aan de goedkeuring van gedeputeerde staten. De artikelen 230, 231, 232 en 235 der gemeentewet zijn van toepassing. Bij onthouding van goedkeuring is het volgende lid van overeenkomstige toepassing, tenzij de gemeenteraad beroep instelt en dit beroep gegrond wordt bevonden.

4. Neemt de gemeenteraad binnen de in het eerste lid genoemde termijn geen besluit terzake, dan treden gedeputeerde staten in zijn plaats. Zij nemen hun besluit binnen twee jaren na verloop van de in het eerste lid genoemde termijn. Tegen het besluit van gedeputeerde staten kan de gemeenteraad binnen

dertig dagen, te rekenen van de dagtekening van de verzending, bij Ons voorziening vragen.

5. Het bestuur van de burgerlijke instelling van weldadigheid kan bij Ons voorziening vragen:

a. tegen een besluit van de gemeenteraad als bedoeld bij het eerste lid,

b. tegen een besluit van gedeputeerde staten op grond van het vierde lid,

een en ander binnen twee maanden nadat gedeputeerde staten aan het bestuur afschrift van het door hen goedgekeurde raadsbesluit onderscheidenlijk afschrift van hun besluit hebben verzonden. Gelijke voorziening kan worden gevraagd binnen drie maanden na de dag waarop gedeputeerde staten ingevolge artikel 231 der gemeentewet geacht worden een raadsbesluit als bedoeld bij het eerste lid te hebben goedgekeurd.

6. Met het onherroepelijk worden van een besluit als bedoeld bij het eerste lid wordt de instelling een instelling van weldadigheid in de zin van artikel 2, onder *a*, der Rompwet Instellingen van weldadigheid. Burgemeester en wethouders wijzigen zo nodig de indeling van de lijst, bedoeld bij artikel 3 dier wet.

Artikel 89. 1. Binnen twee jaren na het in werking treden van deze wet bepaalt de gemeenteraad, of een deel en, zo ja, welk deel van het vermogen van de gemengde instelling van weldadigheid naar zijn oordeel in verband met de overgang van de taak der bijstandverlening op burgemeester en wethouders, op de gemeente behoort over te gaan.

2. De gemeenteraad spreekt zich daarbij tevens uit over de wijzigingen als bedoeld bij het zesde lid.

3. Een besluit van de gemeenteraad als bedoeld bij het eerste lid is onderworpen aan de goedkeuring van gedeputeerde staten. De artikelen 230, 231, 232 en 235 der gemeentewet zijn van toepassing. Bij onthouding van goedkeuring is het volgende lid van overeenkomstige toepassing, tenzij de gemeenteraad beroep instelt en dit beroep gegrond wordt bevonden.

4. Neemt de gemeenteraad binnen de in het eerste lid genoemde termijn geen besluit terzake, dan treden gedeputeerde staten in zijn plaats. Zij nemen hun besluit binnen twee jaren na verloop van de in het eerste lid genoemde termijn. Tegen het besluit van gedeputeerde staten kan de gemeenteraad binnen dertig dagen, te rekenen van de dagtekening van de verzending, bij Ons voorziening vragen.

5. De gemeenteraad kan een besluit als bedoeld bij het eerste of vierde lid ook na het verstrijken van de daar bedoelde termijnen wijzigen. De eerste en de tweede volzin van het derde lid zijn op het besluit tot wijziging van toepassing.

6. Bij een beslissing van de gemeenteraad en het bevoegd kerkelijk of bijzonder bestuur gezamenlijk inzake het doen overgaan van vermogen op de voet van het eerste lid worden in de op de gemeente overgaande of ten laste van de instelling blijvende lasten waaronder de gemengde instelling van weldadigheid van derden bezittingen heeft verkregen, de wijzigingen aangebracht die nodig zijn in verband met de overgang van de taak der bijstandverlening op burgemeester en wethouders.

7. Een beslissing als bedoeld bij het vorige lid wordt terstond van kracht. Artikel 88, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de instelling een instelling van weldadigheid wordt in de zin van artikel 2, onder *d*, der Rompwet Instellingen van weldadigheid.

8. Indien ten aanzien van een gemengde instelling van weldadigheid binnen vijf jaren na het in werking treden van deze wet geen beslissing is genomen inzake het doen overgaan van vermogen, wordt zodanige beslissing door de gemeenteraad gevorderd bij de arrondissementrechtbank binnen welker rechtsgebied de instelling is gevestigd. Artikel 228, eerste lid, onder *j*, der gemeentewet is niet van toepassing. De rechtbank beslist met overeenkomstige toepassing van het zesde lid.

Artikel 90. In afwachting van de toepassing van een der artikelen 88 en 89, onderscheidenlijk met betrekking tot de rege-

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 januari 1961 (*Stb.* 9).

ling der gevolgen van artikel 87, worden de artikelen 8—11b, 17—27, 74, 76 aanhef, onder *b* en slot, en 85 der Armenwet op de instelling of de opgeheven instelling toegepast. Met betrekking tot de regeling der gevolgen van artikel 87 is artikel 88, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 91. Ieder die bij de naleving van een last waaronder een burgerlijke of gemengde instelling van weldadigheid van derden bezittingen heeft verkregen, een persoonlijk belang heeft, kan van de natuurlijke of rechtspersoon die door de wijziging is bevoordeeld, bij de arrondissementsrechtbank vergoeding vorderen van de schade welke hij lijdt ten gevolge van wijziging in de last. Het recht tot het instellen van een vordering vervalt vijf jaren nadat de opheffing, een besluit als bedoeld bij artikel 88, eerste lid, of een beslissing als bedoeld bij artikel 89, zesde of achtste lid, onherroepelijk is geworden.

Artikel 92. Indien krachtens artikel 88 of artikel 90 onroerend goed van een burgerlijke instelling van weldadigheid overgaat op de gemeente, zal verandering in de tenaamstelling in de kadastrale legger plaats hebben. Gedeputeerde staten van de provincie waarin het goed is gelegen doen de daartoe nodige opgave aan de desbetreffende hypotheekbewaarder.

Artikel 93. De zaken van een voormalige armenraad worden afgewikkeld door of in opdracht van burgemeester en wethouders der gemeente waar zijn zetel gevestigd was.

Artikel 94. De wachtgeldregelingen, vastgesteld op grond van artikel 52 der Armenwet, blijven gehandhaafd.

Artikel 95. 1. Indien een persoon op het tijdstip van de inwerkingtreding dezer wet in een inrichting verblijft, wordt, in afwijking van de artikelen 18 en 19, de bijstand voor de verdere duur van dit verblijf verleend door het orgaan, hetwelk vóór dit tijdstip die bijstand zonder voorbehoud verleende, of door het orgaan, dat deszelfs taak heeft overgenomen; een en ander behoudens toepassing van de artikelen 20, 45 en 46.

2. De kosten worden gedragen door het lichaam, hetwelk vóór genoemd tijdstip die kosten zonder voorbehoud droeg, of door het lichaam dat deszelfs taak heeft overgenomen.

3. Indien het verblijf met goedvinden van het bijstandverlenende orgaan wordt voortgezet in een andere inrichting, blijven het eerste en het tweede lid van toepassing.

4. Wij beslissen, gedeputeerde staten gehoord, geschillen omtrent de toepassing van dit artikel.

Artikel 96. Rechterlijke beschikkingen tot verhaal van kosten van ondersteuning, verleend op grond van de Armenwet, blijven van kracht voor zover de verleende ondersteuning, ware zij als bijstand op grond van deze wet verleend, krachtens de derde paragraaf van hoofdstuk IV verhaalbaar zou zijn. Artikel 65 is van toepassing.

Artikel 97. De volgende regelingen worden ingetrokken:

a. Ons besluit van 21 december 1950, *Stb.* K 631, houdende voorzieningen voor enige categorieën militairen, die gedurende aanmerkelijke tijd werkelijke dienst hebben verricht (Militaire overbruggingsregeling 1950);

b. de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken van 12 april 1955, nr. 3171, afd. S.B. en C.A., *Stert.* 77, tot uitvoering van de artikelen 4, 5, 6, 7 en 8 van het Buitengewoon Besluit Werklozenzorg van 22 augustus 1944, *Stb.* E 79, houdende sociale voorzieningen ten aanzien van werkloze werknemers (Sociale Voorziening);

c. de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken van 15 december 1958, nr. 9744, afd. S.B. en C.A., *Stert.* 247, houdende regeling Rijksbijdragen ter bevordering van de inschakeling van gehandicapten in het arbeidsproces (Gehandicaptenregeling);

d. de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken van 15 januari 1962, Dir. S.V.A., afd. S.B. en C.A., nr. 18035, *Stert.* 23, houdende een sociaal-economische voorziening voor zelfstandigen (Zelfstandigenregeling);

e. de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en de Minister van Maatschappelijk Werk van 21 april 1956, nrs. 3852 en 58768, *Stert.* 84, houdende vaststelling van de Voorziening voor blinden;

f. de beschikking van de Minister van Maatschappelijk Werk van 21 november 1960, nr. U 35.000, afd. B. M. Z., *Stert.* 226, houdende vaststelling van de Rijksgroepsregeling Oorlogsslachtoffers 1940—1945;

g. de beschikking van de Minister van Maatschappelijk Werk van 6 december 1960, nr. U 36.000, afd. B. M. Z., *Stert.* 237, houdende vaststelling van de Rijksgroepsregeling Gerepatrieerden;

h. de beschikking van de Minister van Maatschappelijk Werk van 20 december 1961, nr. U 60204, afd. C.A.Z., *Stert.* 1962, 14, houdende vaststelling van een rijksgroepsregeling voor Ambonezen (Rijksgroepsregeling Ambonezen);

i. de beschikking van de Minister van Maatschappelijk Werk van 14 april 1962, nr. U 49550, afd. B.M.Z., *Stert.* 85, houdende vaststelling van een rijksgroepsregeling voor mindervaliden (Tijdelijke Bijstandregeling voor Mindervaliden).

Artikel 98. De artikelen 10 en 12 van het Besluit Demobilisatievoorzieningen 1948 (*Stb.* I 57) ¹⁾ vervallen.

Artikel 99. De Financiële-Verhoudingswet 1960 (*Stb.* 1961, 217) ²⁾ wordt als volgt gewijzigd:

A. Het percentage, genoemd in artikel 4, letter *a*, wordt vermeerderd:

1. indien de wet in werking treedt vóór 1 juli, voor het uitkeringsjaar waarin de datum van inwerkingtreding valt met 0,44, voor het eerste daarop volgende uitkeringsjaar met 0,62 en met ingang van het tweede daarop volgende uitkeringsjaar met 0,71;

2. indien de wet in werking treedt op of na 1 juli, voor het uitkeringsjaar waarin de datum van inwerkingtreding valt met 0,22, voor het eerste daarop volgende uitkeringsjaar met 0,53, voor het tweede daarop volgende uitkeringsjaar met 0,67 en met ingang van het derde daarop volgende uitkeringsjaar met 0,71.

B. In artikel 7, tweede lid, onder *c*, wordt de komma na „vierde lid” vervangen door een puntkomma, en vervalt het daarna gestelde.

C. Artikel 9 wordt gelezen:

1. Het bedrag der jaarlijkse kosten van sociale zorg, bedoeld in artikel 7, tweede lid, letter *c*, voor een gemeente wordt gesteld op het gemiddelde bedrag van de netto ten laste van de gewone dienst gebleven kosten van sociale zorg van die gemeente over drie opeenvolgende jaren, waarvan het eerste vijf jaren aan het uitkeringsjaar voorafgaat, vermenigvuldigd met het kwadraat van de breuk, waarvan de teller wordt gevormd door de totale netto-kosten van sociale zorg van alle gemeenten over het laatste der drie opeenvolgende jaren en de noemer door die kosten over het eerste der jaren.

2. De kosten van sociale zorg, bedoeld in het vorige lid, zijn:

a. de rechtstreeks ten laste van de gemeente gebleven kosten van bijstand, bedoeld in hoofdstuk I en in artikel 84 van de Algemene Bijstandswet;

b. de ten laste van de gemeente gebleven kosten van bij algemene maatregel van bestuur, de Raad voor de gemeentefinanciën gehoord, aan te wijzen voorzieningen van sociale zorg en maatschappelijk werk.

3. Voor de bepaling van de ten laste van de gemeente gebleven kosten van overbrenging naar of verblijf in een psychiatrische inrichting wordt het door de provincie gedragen aandeel

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 26 juni 1951 (*Stb.* 250).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 mei 1963 (*Stb.* 210).

in die kosten gerekend te behoren tot de kosten van de gemeente.

D. Artikel 35 vervalt met ingang van het uitkeringsjaar 1961.

Artikel 100. De leden 2, 3 en 4 van artikel 9 der Financiële-Verhoudingswet 1960, zoals die vóór de inwerkingtreding van deze wet luiden, blijven gelden voor zover betreft jaren of gedeelten van jaren, voorafgaande aan die inwerkingtreding.

Artikel 101. Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 598a, eerste lid, wordt na „verschuldigd, is bevolen,” ingevoegd: en beschikkingen, gegeven op grond van de derde paragraaf van hoofdstuk IV der Algemene Bijstandswet.

B. In artikel 828d, tweede lid, vervallen de woorden: de armenraden en.

Artikel 102. In artikel 12, eerste lid, onder d, van het Tarief van justiekosten en salarissen in burgerlijke zaken²⁾ wordt in plaats van „het vijfde hoofdstuk van de Armenwet” gelezen: § 3 van hoofdstuk IV der Algemene Bijstandswet.

Artikel 103. De wet van 27 april 1884, Stb. 96, tot regeling van het Staatstoezicht op krankzinnigen³⁾ wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 7, tweede lid, onder 2°, wordt in plaats van „Armenwet” gelezen: Rompwet Instellingen van weldadigheid.

B. Paragraaf 7 vervalt.

Artikel 104. 1. In artikel 37, tweede lid, van de Wet op de lijkbezorging (Stb. 1869, 65)⁴⁾ wordt in plaats van „artt. 376 tot 383” gelezen: de artikelen 463—465.

2. Aan het genoemde lid wordt toegevoegd: De artikelen 61—71 der Algemene Bijstandswet zijn voor zover mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 105. In artikel 2, derde lid, onder e, der Geldschieterswet (Stb. 1932, 19)⁵⁾, artikel 25, eerste lid, onder e, der wet van 26 mei 1870, Stb. 82, betreffende de grondbelasting⁶⁾, en artikel 28, onder e, der Wet op stichtingen (Stb. 1956, 327)⁷⁾ wordt in plaats van „Armenwet” gelezen: Rompwet Instellingen van weldadigheid.

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 juni 1963 (Stb. 272).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 december 1960 (Stb. 541).

³⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 januari 1961 (Stb. 9).

⁴⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 23 september 1959 (Stb. 342).

⁵⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 13 juli 1961 (Stb. 218).

⁶⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 januari 1962 (Stb. 11).

⁷⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 december 1959 (Stb. 450).

Artikel 106. Deze wet kan worden aangehaald als Algemene Bijstandswet.

Artikel 107. 1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, ten minste vijftien maanden na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin zij wordt geplaatst, met uitzondering van het tweede lid van dit artikel en van hoofdstuk V, die twee dagen na deze datum in werking treden.

2. Binnen twaalf maanden na deze datum van uitgifte worden de voorschriften, bedoeld bij de artikelen 29 en 38, in afschrift aan gedeputeerde staten medegedeeld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 13 juni 1963.

JULIANA.

De Minister van Maatschappelijk Werk,
M. KLOMPÉ.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*
G. M. J. VELDKAMP.

Uitgegeven de negende juli 1963.

De Minister van Justitie,
A. C. W. BEERMAN.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 61/62, 6796;

Bijl. Hand. II 62/63, 6796; Hand. II 62/63, bladz. 3914—3993,
4007—4016, 4043—4046;

Bijl. Hand. I 62/63, 6796; Hand. I 1963, bladz. 12—45.